

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้แรงงานตามพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551¹

ประภาพร แสงมณีประดับ²

การค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้แรงงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบังคับใช้แรงงาน เพื่อศึกษากฎหมายที่เกี่ยวกับการบังคับใช้แรงงานของประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้แรงงาน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และเพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ให้มีผลบังคับใช้คุ้มครองแรงงานจากการถูกบังคับอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนานาชาติอารยประเทศ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีคนต่างด้าวนิยมเข้ามาใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก โดยในเดือนมกราคม พ.ศ. 2564 มีแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายตามประเภทต่างๆ เป็นจำนวนทั้งสิ้นกว่า 2,181,344 คน อย่างไรก็ตาม มีแรงงานจำนวนหนึ่ง พยายามลักลอบเข้าเมืองผ่านทางช่องทางธรรมชาติเพื่อมาทำงานในประเทศไทยอย่างผิดกฎหมาย เพื่อสนองตอบต่อนายจ้างไทยที่นิยมแรงงานผิดกฎหมายเนื่องจากไม่เสียค่าใช้จ่ายในการนำเข้าแรงงาน ไม่ต้องเสียเวลาการดำเนินการทางกฎหมาย ถึงแม้การจ้างแรงงานผิดกฎหมายดังกล่าว เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ซึ่งมีโทษทั้งในส่วนของนายจ้างและลูกจ้าง แต่ก็พบว่า มีการจ้างแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมายอยู่ต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากมีการจับกุมขบวนการรับจ้างชนแรงงานต่างด้าวเข้าประเทศได้เป็นจำนวนมาก ในช่วงที่ประเทศไทยปิดประเทศจากสถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนา 2019

การที่มีแรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทยอยู่เป็นจำนวนมากทั้งที่ถูกกฎหมายและเป็นแรงงานเถื่อน ได้ก่อให้เกิดปัญหาอื่นตามมา เช่น ปัญหาการค้ามนุษย์ การค้าประเวณี การล่วงละเมิดเด็กและเยาวชน รวมถึงการบังคับใช้แรงงานด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การยึดใบอนุญาตทำงานหรือหนังสือเดินทาง (Passport) ของแรงงานเอาไว้ ด้วยเกรงว่า แรงงานที่นายจ้างได้เสียค่าใช้จ่ายในการนำเข้าจะหลบหนีไป

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้แรงงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สลิล ลีพิฑูร และคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชรินทร์ เทพสุเมธานนท์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. สุภากร ศิริพิพัฒน์

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชานิติศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดระยอง

ทำงานกับนายจ้างรายอื่น³ การข่มขู่แรงงานที่ผิดกฎหมายไม่ให้หลบหนีด้วยการข่มขู่ว่าจะแจ้งให้ตำรวจจับ⁴ การขู่บังคับใช้แรงงานเกินกว่าชั่วโมงที่กฎหมายกำหนดและไม่ให้ค่าจ้าง⁵ เป็นต้น

ปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้แรงงานบังคับ ยังคงเป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในประเทศไทย โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมประมง ซึ่งส่งผลกระทบทำให้การส่งสินค้าประมงของประเทศไทยออกไปจำหน่ายในต่างประเทศอาจประสบปัญหา โดยเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรป เนื่องจากมีนโยบายไม่สนับสนุนหรือนำเข้าสินค้าที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์หรือแรงงานบังคับ นอกจากนี้ยังพบว่า การใช้แรงงานบังคับยังมิได้จำกัดอยู่เพียงการใช้แรงงานในอุตสาหกรรมประมงเท่านั้น แม้แต่คนรับใช้ตามบ้านก็ยังพบปัญหาเกี่ยวกับการใช้แรงงานบังคับด้วยเช่นกัน เนื่องจากมีคนต่างด้าว โดยเฉพาะจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนิยมเข้ามาเป็นคนรับใช้ตามบ้านในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ดังนั้นประเทศไทยจึงต้องหาแนวทางการแก้ไขปัญหาแรงงานบังคับภายในประเทศอย่างเร่งด่วน ทั้งนี้ ในปัจจุบันได้มีการบัญญัติให้การกระทำอันมีลักษณะเป็นการใช้แรงงานบังคับให้เป็นความผิดไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพบว่า หลักเกณฑ์เกี่ยวกับแรงงานบังคับซึ่งบัญญัติอยู่ในกฎหมายดังกล่าว ยังมีปัญหาบางประการผู้ศึกษาจึงนำมาศึกษาเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ จากการบังคับใช้แรงงาน

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 6/1 ได้บัญญัติเกี่ยวกับความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการไว้ว่า ผู้ใดข่มขู่ผู้อื่นให้ทำงานหรือให้บริการโดยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ ทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นเองหรือของผู้อื่น หรือขู่แจ้งด้วยประการใด ๆ หรือใช้กำลังประทุษร้าย ยึดเอกสารสำคัญประจำตัวของบุคคลนั้นไว้ หรือนำภาระหนี้ของบุคคลนั้นหรือของผู้อื่นมาเป็นสิ่งผูกมัดโดยมิชอบ หรือทำด้วยประการอื่นใดอันมีลักษณะคล้ายคลึงกับการกระทำข้างต้น ถ้าได้กระทำให้ผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขจัดหนี้ได้ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

ขณะเดียวกัน มาตรา 6 ได้บัญญัติเกี่ยวกับความผิดฐานค้ามนุษย์ไว้ว่า การกระทำในลักษณะดังต่อไปนี้ (1) เป็นธุระจัดหา ชื่อขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดหาให้

³สำนักข่าวชายขอบ, แรงงานพม่าร้องเรียนถูกนายจ้างยึดพาสปอร์ตกันหนี ด้านองค์กรแรงงานชี้ผิดกฎหมาย มีสิทธิติดคุก 6 เดือน ปรับ 100,000 บาท [Online], available URL: <https://transbordernews.in.th/home/?p=19012>, 2564 (มีนาคม, 22).

⁴สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, สดม. จับกุมนายจ้างโหด บังคับใช้แรงงาน ทำทารุณกรรม ทำร้ายเหยื่อเด็กหญิงชาวลาว หนีเลือะปะจะเข้า เจอชายแก่หลอกให้ความช่วยเหลือกลับถูกข่มขืน [Online], available URL: https://www.immigration.go.th/?avada_portfolio=สดม-จับกุมนายจ้างโหด-บังคับขืนใจ, 2564 (มีนาคม, 22).

⁵สนุกดอทคอม, พลเมืองดีแจ้ง ปคม. ให้ไปช่วยแรงงานเมียนมา ถูกนายจ้างใช้งานหนักแต่ไม่จ่ายเงินเดือน ไม่พอใจเอาเป็นมายิงขู่ [Online], available URL: <https://www.sanook.com/news/8179554/>, 2564 (มีนาคม, 22).

อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจ โดยมีชอบ ใช้อำนาจครอบงำบุคคลด้วยเหตุที่อยู่ในภาวะอ่อนด้อยทางร่างกาย จิตใจ การศึกษา หรือทางอื่นใดโดยมิชอบ ขู่เข็ญว่าจะใช้กระบวนการทางกฎหมายโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้นเพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือ (2) เป็นธุระจัดหา ซื้อมาจำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ผู้นั้นกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

จากบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า การบังคับให้บุคคลอื่นทำงานหรือบริการก็เป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากแรงงานของบุคคลอื่นอยู่แล้ว แต่มาตรา 6 กลับบัญญัติให้การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากการบังคับใช้แรงงาน เป็นความผิดฐานค้ามนุษย์อีกฐานหนึ่ง จึงทำให้เกิดความไม่ชัดเจนว่า เมื่อมีผู้กระทำความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการแล้ว ยังถือว่าเป็นผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ อีกฐานหนึ่งหรือไม่

ทั้งนี้ การกระทำความผิดฐานหนึ่ง จะลงโทษบุคคลในความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ และความผิดฐานค้ามนุษย์ ด้วยข้อมมิอาจกระทำได้ เว้นแต่มีการแยกลักษณะของการกระทำความผิดของทั้งสองฐานนี้ออกจากกันอย่างชัดเจน และผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดเข้าองค์ประกอบของความผิดทั้งสองฐาน จึงจะถือว่าผู้นั้นได้กระทำความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการและความผิดฐานค้ามนุษย์ด้วย ดังนั้น ควรมีการแก้ไขบทบัญญัติมาตรา 6 การกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ โดยการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบไม่ควรรวมถึงการบังคับใช้แรงงานหรือบริการตามมาตรา 6/1 ทั้งนี้ เพื่อให้การบัญญัติกฎหมายในความผิดฐานค้ามนุษย์ และความผิดฐานการบังคับใช้แรงงานหรือบริการแยกออกจากกันอย่างชัดเจน เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ปัญหาเกี่ยวกับการนำความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ให้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2551 มาตรา 14 กำหนดไว้ว่า ให้ความผิดตามมาตรา 6/1 ที่ประทุให้ผู้อื่นกระทำให้ได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

บทบัญญัติข้างต้น เห็นได้ว่า ได้กำหนดให้การกระทำความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ นำเงื่อนไขสภาพของเหยื่อที่ได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตายจากการกระทำของผู้กระทำความผิดมาเป็นหลักเกณฑ์ในการกำหนดให้ความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จึงมีข้อพิจารณาว่าบทบัญญัตินี้มีความเหมาะสมหรือไม่ เนื่องจากการกระทำการบังคับใช้แรงงานหรือบริการจนเป็นเหตุให้เหยื่อได้รับอันตรายสาหัสหรือเสียชีวิตนั้น ในบางกรณีอาจเป็นการกระทำต่อเหยื่อเพียงคนเดียว และผู้กระทำความผิดอาจมิได้มีการกระทำความผิดในลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรม แต่การกระทำด้วยความรุนแรงของนายจ้างดังที่กล่าวมา มิได้

บรรลุลักษณะของการบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้ ขณะเดียวกันในบางกรณีอาจมีการบังคับใช้แรงงานหรือบริการต่อเด็กหรือผู้หญิงหรือต่อบุคคลจำนวนมาก โดยมีองค์กรอาชญากรรมเข้ามาเกี่ยวข้องรวมถึงมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์

ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาจึงเห็นว่า ควรมีการบัญญัติให้การกระทำความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการหากมีการกระทำความผิดซ้ำซากผู้กระทำความผิดควรต้องได้รับโทษหนักขึ้น ขณะเดียวกัน หากการกระทำความผิดกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับองค์กรอาชญากรรม มีการกระทำความผิดกันเป็นกระบวนการนับตั้งแต่การจัดหาแรงงาน และการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ โดยนำแรงงานดังกล่าวเข้าไปใช้งานในอุตสาหกรรมต่างๆ ควรมีการกำหนดให้นำกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้บังคับ ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับแรงงานบังคับมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ปัญหาเกี่ยวกับการนำเงินกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์มาใช้เพื่อช่วยเหลือเหยื่อจากการถูกบังคับใช้แรงงาน

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 14/1 กำหนดไว้ว่า เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ และการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหาย ให้คำว่า “การค้ามนุษย์” ในหมวด 3 และหมวด 4 หมายความว่ารวมถึง บังคับใช้แรงงานหรือบริการด้วย

จากบทบัญญัติดังกล่าวทำให้เห็นว่า กฎหมายมีเจตนาที่จะแยกการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์และการกระทำความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการออกจากกัน ขณะเดียวกัน ได้มีการบัญญัติกฎหมายไว้ในมาตรา 14/1 ข้างต้น ให้นำบทกฎหมายในหมวด 3 อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และหมวด 4 การช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่บทบัญญัตินี้ดังกล่าวกลับมิได้กำหนดให้รวมถึงหมวด 5 ด้วย ดังนั้น จึงมีข้อพิจารณาว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เงินกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด 5 กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ไปใช้โดยอนุโลม เพื่อช่วยเหลือผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการตามมาตรา 6/1 ได้หรือไม่

ผู้ศึกษาจึงเห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้รับรองสิทธิของแรงงานเอาไว้ โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องมีการคุ้มครองบุคคลจากการถูกบังคับใช้แรงงาน ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการกำหนดให้นำหมวด 5 กองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มาบังคับใช้แก่กรณีการบังคับใช้แรงงานหรือบริการด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้การช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับข้อเสนอแนะของการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้แรงงานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ จากการบังคับใช้แรงงาน

ผู้ศึกษาขอเสนอให้มีการแก้ไขมาตรา 6 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 โดยใช้ถ้อยคำต่อไปนี้

“การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี การผลิตหรือการเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การเอาคนลงเป็นทาสหรือให้มีฐานะคล้ายทาส การนำคนมาข่มขืน การตัดอวัยวะเพื่อการค้า หรือการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคลไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม”

ทั้งนี้ เพื่อให้การกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ตามมาตรา 6 กับกระทำความผิดฐานบังคับใช้แรงงาน ตามมาตรา 6/1 แยกจากกันอย่างชัดเจน โดยผู้กระทำความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ จะมีลักษณะการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามมาตรา 6/1 (1)-(6) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 โดยนำบทบัญญัติของประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร ซึ่งได้แยกความผิดฐานค้ามนุษย์และความผิดฐานบังคับใช้แรงงานออกจากกันอย่างชัดเจน มาใช้เป็นแนวทางในการบัญญัติกฎหมายดังกล่าว เพื่อให้กฎหมายไทยมีความสอดคล้องกับกฎหมายของนานาชาติอารยประเทศ

2. ปัญหาเกี่ยวกับการนำความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ให้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ผู้ศึกษาขอเสนอให้มีการแก้ไข พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 มาตรา 14 โดยใช้ถ้อยคำต่อไปนี้แทน

มาตรา 14 “ให้ความผิดตามมาตรา 6/1 ที่กระทำโดยกลุ่มบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไป ที่รวมตัวหรือประสาน การดำเนินงานระหว่างกันในรูปแบบต่าง ๆ ในระยะเวลาหนึ่ง เพื่อกระทำความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการและเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน”

ทั้งนี้ เพื่อให้ให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มาบังคับใช้กับผู้กระทำความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการที่กระทำโดยบุคคลที่มีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรม ดังเช่น กฎหมายของอารยประเทศ ได้แก่ กฎหมายของสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร และมีผลทำให้เหยื่อได้รับอันตรายสาหัสหรือเสียชีวิต เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับแรงงานบังคับมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ปัญหาเกี่ยวกับการนำเงินกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์มาใช้เพื่อช่วยเหลือเหยื่อจากการถูกบังคับใช้แรงงาน

ผู้ศึกษาขอเสนอให้มีการแก้ไข มาตรา 14/1 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 โดยใช้ถ้อยคำต่อไปนี้แทน

มาตรา 14 “เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ และการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหาย ให้คำว่า “การค้ามนุษย์” ในหมวด 3 หมวด 4 และหมวด 5 หมายความว่า “บังคับใช้แรงงานหรือบริการ” ด้วย

ให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีค้ามนุษย์มาใช้บังคับกับการพิจารณาคดีบังคับใช้แรงงานหรือบริการโดยอนุโลม”

ทั้งนี้เพื่อให้มีกฎหมายรองรับการนำเงินจากกองทุนเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์มาช่วยเหลือแก่กรณีเป็นเหตุจากการถูกบังคับใช้แรงงานหรือบริการด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. แนวทางปฏิบัติการใช้แรงงานที่ดี สำหรับสถานประกอบการใน

อุตสาหกรรมแปรรูปกุ้งและอาหารทะเลในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, 2556.

โครงการปฏิบัติการพิเศษจัดการใช้แรงงานบังคับ (Special Action Programme to Combat Forced Labour).

ตัวชี้วัดของ องค์การแรงงาน ระหว่างประเทศ ว่าด้วยแรงงานบังคับ (International Labour Office). กรุงเทพมหานคร: องค์การแรงงานระหว่างประเทศ, 2563.

นพนิธิ สุริยะ. ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า, 2549.

บรรเจิด สิงคะเนติ. หลักพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 5.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2558.

_____. หลักพื้นฐาน สิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ. พิมพ์ครั้งที่ 6.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2562.

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชญาวิทยาและกระบวนการยุติธรรม. กระบวนการเข้าสู่การค้ามนุษย์. กรุงเทพมหานคร:

คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.

เสกสิน ศรีพัฒนานุกุลกิจ และน้ำทิพย์ เสมอเชื้อ. การเปรียบเทียบผลการดำเนินการจัดการความรู้ ระหว่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่และวิทยาลัยพยาบาล. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2553.

สำนักข่าวชายขอบ, แรงงานพม่าร้องเรียนถูกนายจ้างยึดพาสปอร์ตกันนี้ ด้านองค์กรแรงงานชี้ผิดกฎหมาย

มีสิทธิติดคุก 6 เดือน ปรับ 100,000 บาท [Online]. Available URL: <https://transbordernews.in.th/home/?p=19012>, 2564 (มีนาคม, 22).

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, สดม. จับกุมนายจ้างโหด บังคับใช้แรงงาน ทำทารุณกรรม ทำร้ายเหยื่อเด็กหญิง
ชาวลาว หนีเลื้อยปะทะรั้ว เจอชายแก่หลอกให้ความช่วยเหลือกลับถูกข่มขืน [Online]. Available
URL: [https://www.immigration.go.th/?avada_portfolio=สดม-จับกุมนายจ้าง โหด-บังคับข่มขืนใจ](https://www.immigration.go.th/?avada_portfolio=สดม-จับกุมนายจ้างโหด-บังคับข่มขืนใจ),
2564 (มีนาคม, 22).

สนุกคอทคอม. พลเมืองดีแจ้ง ปคม. ให้ไปช่วยแรงงานเมียนมา ถูกนายจ้างใช้งานหนักแต่ไม่จ่ายเงินเดือน
ไม่พอใจเอาปืนมายิงผู้ [Online]. Available URL: <https://www.sanook.com/news/8179554/>, 2564
(มีนาคม, 22).

หุศุด แสงอุทัย. คำอธิบายประมวลกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2561.

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ. สิทธิจากเรือผู้ฝั่ง ข้อค้นพบจากงานวิจัยข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแรงงาน
ประมงและ อาหารทะเลในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: องค์การแรงงานระหว่างประเทศ, 2563.